

**BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARINCA GERÇEKLEŞTİRİLECEK
BANKA BİLGİ SİSTEMLERİ VE BANKACILIK SÜREÇLERİNİN DENETİMİNE
İLİŞKİN RAPOR HAKKINDA TEBLİĞ**

(13 Ocak 2010 tarih ve 27461 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıŐtır)

**BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı, Bağımsız Denetim KuruluŐlarınınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik kapsamında hazırlanacak olan denetim raporunun içerik ve Őekline ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Bağımsız Denetim KuruluŐlarınınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmeliğın 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca düzenlenmiŐtir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde yer alan;

a) Bankacılık süreçleri denetimi: Yönetmeliğın 25 inci maddesinde yer alan denetimi,

b) Bilgi sistemleri denetimi: Yönetmeliğın 24 üncü maddesinde yer alan denetimi,

c) BT: Bilgi Teknolojilerini,

) COBIT: Bilgi Sistemleri Denetim ve Kontrol Birliğı (ISACA) Bilgi Sistemleri YönetiŐim Enstitüsü (ITGI) tarafından yayınlanmıŐ olan Bilgi Teknolojilerine İlişkin Kontrol Hedefleri’nin (COBIT) denetim döneminin baŐlangıcı itibariyle güncel versiyonunu,

d) Denetçi: Yönetmeliğın 4 üncü maddesinde tanımlanan denetçiyi,

e) Denetlenen: Yönetmeliğın 4 üncü maddesinde tanımlanan denetleneni,

f) Detaylı kontrol hedefi: COBIT’te kontrol hedeflerinin altında tanımlanan detay kontrol hedeflerini,

g) Kayda değeri kontrol eksikliğı: Yönetmeliğın 6 ncı maddesinde tanımlanan kayda değeri kontrol eksikliğini,

ğ) Kontrol: Yönetmeliğın 4 üncü maddesinde tanımlanan kontrolü,

h) Kontrol alanı: COBIT’in BT aktivitelerini 4 alana ayırarak genel bir süreç modeli olarak tanımladığı genel kontrol alanlarını,

ı) Kontrol hedefi: Belirli bir BT aktivitesi içinde kontrol prosedürleri oluŐturarak istenen bir sonucun veya bir amacın gerçekleŐtirilmesini sağlayan COBIT’teki kontrol hedeflerini,

i) Kontrol zayıflığı: Yönetmeliğın 6 ncı maddesinde tanımlanan kontrol zayıflığını,

j) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

k) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

l) Önemli kontrol eksikliğı: Yönetmeliğın 6 ncı maddesinde tanımlanan önemli kontrol eksikliğini,

m) Yönetmelik: Bağımsız Denetim KuruluŐlarınınca Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmeliğı ifade eder.

Rapor hazırlanırken uyulması gereken ilkeler

MADDE 4 – (1) Denetçi, raporun tam, doğru, objektif, inandırıcı ve konunun müsaade ettiği ölçüde açık ve öz olmasına özen gösterir.

(2) Denetçi, raporun tam olmasını raporda denetim amaçlarının tamamını karşılayan bilgilere yer vererek; raporlanmış hususları, bu hususların yeterli ve doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlayacak biçimde sunarak ve raporun içeriğine ilişkin bu Tebliğde ifade edilen gereksinimleri sağlayarak temin eder.

(3) Denetçi, raporun doğru olmasını; sunulan bulguların gerçekten var olmasıyla ve bu bulguların doğru bir şekilde sunulmasıyla temin eder. Raporun doğruluğu ve güvenilirliği, raporda sunulan bütün bulguların doğru bir şekilde okuyucuya aktarılmasıyla sağlanır. Raporda sadece denetçinin çalışma kağıtlarında konuyla alakalı yeterli delille desteklenen bilgi, bulgu ve yargılara yer verilir. Denetim açısından önemli görülen verilerden bazılarının denetlenmemesi veya denetlenememesi durumunda denetçi bunu raporunda açıkça belirtir, varsa verinin kısıtlamalarını rapora ekler ve bu konuya ilişkin raporda herhangi bir yargıda bulunmaz.

(4) Denetçi, raporun objektif olmasını, raporun içeriğinde yer alan unsurları dengeli bir şekilde sunarak ve sunum yaklaşımında tarafsız bir duruş sergileyerek sağlar. Raporun inandırıcılığı açısından rapordaki delillerin tarafsız bir şekilde sunulması ve okuyucunun gerçeklerle ikna edilmesi gereklidir. Denetçi, raporun tarafsız olmasını ve yanıltıcı olmamasını sağlamakla yükümlüdür. Denetçi, raporunu karar vericilerin raporda yer alan bulgulara dayanarak hareket edebilecekleri bir yaklaşımla sunar. Denetçi raporunda savunmaya ya da suçlamaya yönelik bir dil kullanmamaya özen gösterir.

(5) Denetçi, raporunun inandırıcı olmasını; denetim sonuçlarının denetim amaçlarını karşılaması, bulguların ikna edici bir şekilde sunulması ve raporda yer verdiği yargıların gerçekler tarafından iyi bir şekilde desteklenmesi ile sağlar. Denetçi, raporunda bulgularının geçerliliği ve yargılarının makullüğü hakkında yeterli ve ikna edici bilgilere yer verir.

(6) Denetçi, raporunun açık olmasını, akıcı ve anlaşılır ifadeler kullanarak temin eder. Raporda herhangi bir şeyi saklamayan, açık, yalın ve mümkün olduğunca teknik olmayan bir dil kullanılır. Teknik terimlerin veya kısaltmaların kullanıldığı durumlarda, bu terimler ayrıca açıklanır ve kullanılan kısaltmalara ilişkin bilgilere raporda ayrı bir bölümde yer verilir. Raporda kısa ve etken fiilli cümleler kullanılmasına özen gösterilir. Denetçi raporda gerekli gördüğü yerlerde konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla grafik, tablo ve resim gibi görsel araçlardan faydalanır.

(7) Denetçi raporunda ifade etmek istediklerini mümkün olduğunca kısa ve öz bir şekilde ifade eder, vermek istediği mesajı gölgeleyebilecek gereksiz detaylardan ve tekrarlardan kaçınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Kavramlar

Bulgular

MADDE 5 – (1) Denetçi, yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde kayda değer kontrol eksikliklerini ve önemli kontrol eksikliklerini, sınıflandırarak ve Kurumca belirlenen esaslara göre kodlayarak raporunda yer verir.

(2) Denetçi, bulguları ifade ederken, denetim amaçlarının gerektirdiği kadarıyla, bu bulguların kriter ve durumlarına ilişkin bilgilere yer verir.

a) Kriter: Bulgunun ilişkili olduğu alanla/faaliyetle ilgili olarak bu faaliyetin/alanın olması gerektiği durumu veya bu faaliyetten/alandan ne beklendiğini,

b) Durum: Bulgunun ilişkili olduğu alanın/faaliyetin mevcut uygulanma şekli veya durumu ile kriter ve bu durum arasındaki farkların temel sebeplerini

ifade eder.

(3) Kontrol zayıflığı olarak tanımlanan bulgular, denetçi tarafından denetlenenin yetkililerine yazılı olarak iletilir. Denetçi böyle bir yazının denetlenenin yetkililerine iletiildiği ifadesine ve bilgi sistemleri denetiminde kontrol hedefleri, bankacılık süreçleri denetiminde ise süreçler bazında tespit ettiği kontrol zayıflıklarının sayısına raporunda yer verir.

(4) Denetçi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan tüm bulguları değerlendirir, bu bulguların son durumlarına, devam edip etmediklerine ve denetlenen tarafından taahhüt edilen aksiyon planına uyumuna ilişkin açıklamalarına raporunda yer verir.

(5) Denetçi, topladığı denetim kanıtlarına dayanarak sahtecilik, kanun dışı uygulamalar, sözleşme ihlali, suiistimal, çift kayıt sistemi veya mükerrer bilgi sistemleri gibi hallerden bir veya birkaçının bulunduğu kanaatine varırsa, bunları raporda bulgu olarak ifade eder.

(6) Denetçi, raporunda yer verdiği tüm bulguları usul ve esasları Kurumca belirlenecek şekilde elektronik ortamda Kuruma iletir.

Denetlenenin görüşleri

MADDE 6 – (1) Denetçi bulgular, sonuçlar ve varsa planlanan düzeltme çalışmaları hakkında denetlenenin görüşlerini raporlar.

(2) Denetçi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş bulgulara ilişkin denetlenenin görüşlerine ve denetlenenin bulgunun giderilmesine ilişkin yaptığı çalışmalara raporunda yer verir.

(3) Denetlenenin görüş bildiremediği veya görüş bildirmeyi reddettiği durumlara, nedenleriyle birlikte raporunda yer verir.

Bulgularla ilgili sonuç değerlendirmesi

MADDE 7 – (1) Denetçi, raporda denetim amaçları, denetim bulguları ve varsa denetlenenin görüşlerini yorumlayarak kendi çıkarımları ve görüşleri doğrultusunda değerlendirmelere yer verir. Bu değerlendirmelerde denetimde ortaya çıkan bulgulara kendi gözlemlerini de katarak ve bulguların aynen tekrarından kaçınarak, bulguların nasıl anlaşılması gerektiği hakkında yorum yapar.

(2) Denetçi, denetlenenin görüşlerine katılmadığı veya planlanan düzeltme çalışmalarının uygun olmadığını düşündüğü takdirde buna sonuç değerlendirmesinde ayrıca yer verir. Denetçi, denetlenenin görüşlerini haklı bulması halinde, raporda ilgili düzeltmeleri yapar.

(3) Herhangi bir bulgunun düzeltildiğine dair bir beyanın rapor tarihinden önce denetlenen tarafından denetçiye ulaşması durumunda, tespit edilen her bir bulgu için birer defaya mahsus olmak koşuluyla, denetçi denetlenenin beyanını doğrulamak için bu bulgunun son durumunu tahlil eder, bulgunun ortadan kalktığı kanaatine ulaşırsa bulgunun düzeltildiğine dair yargısına raporun bulguya ilişkin sonuç değerlendirmesi bölümünde yer verir.

(4) Denetçi, geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan bulgulara ait sonuç değerlendirmesi bölümünde bulguların çözümüne ilişkin denetlenen tarafından aksiyon planına uyumla birlikte, bulgunun devam durumunu;

- a) devam etmektedir,
- b) kısmen düzeltilmiştir veya
- c) düzeltilmiştir

şeklinde raporunda ifade eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Rapor İçeriği

İçerik

MADDE 8 – (1) Denetçinin hazırlayacağı rapor aşağıdaki unsurları içerecek şekilde düzenlenir :

- a) Başlık,
- b) Raporun sunulduğu merci,
- c) Yönetmeliğin 34 üncü maddesi kapsamında oluşturulan denetim mektubu,
- ç) Yönetici özeti,
- d) İçindekiler,
- e) Denetim çalışmasına ilişkin bilgi,
- f) Denetlenenin bilgi sistemleri hakkında genel bilgi,
- g) Denetlenenin iç kontrol ve iç denetim yapısına ilişkin değerlendirme,
- ğ) Bankacılık süreçleri denetimi bölümü,
- h) Banka bilgi sistemleri denetimi bölümü,
- ı) Kısaltmalar,
- i) Sözlük.

Yönetici özeti

MADDE 9 – (1)Yönetici özeti aşağıda belirtilen şekilde hazırlanır:

a) Denetçi, bu bölümde denetimin amaçlarını tanımlar ve bu denetim amaçlarına erişmek için uyguladığı denetimin kapsam ve metodolojisini özet olarak açıklar.

1) Denetçi, neden bu görevi üstlendiğini ve bu raporun hazırlanış amacını içerecek şekilde, denetim amaçlarını açık ve net olarak ifade eder.

2) Denetçi, denetim çalışmasının önemlilik kavramı çerçevesinde belirlenen kapsamını açık ve net bir şekilde ifade eder. Denetim kapsamı ifade edilirken, denetçiyi bu kapsamı seçmeye zorlayan herhangi bir sınırlama varsa, bu sınırlamalar da açık bir şekilde ifade edilir.

b) Yapılan denetim çalışmasına ilişkin olarak genel bir değerlendirmeye yer verilir.

c) Cari ve geçmiş dönemlerde tespit edilen bulguların özetlendiği bir tablo ek-1’de tanımlanan örneğe uygun olarak doldurulur.

ç) Denetçinin tespit ettiği bulgular arasından öne çıkanlar ve bu bulguların taşıdıkları iş risklerine yer verilir.

d) Bankacılık süreçleri ve yapıldıysa bilgi sistemleri denetimi sonucunda ortaya çıkan bulgular da dikkate alınarak, denetlenenin durumu hakkında genel bir değerlendirmeye yer verilir.

e) Denetim dönemi içerisinde bilgi sistemleri denetimi yapılmışsa, kontrol alanlarının her biri için denetlenenin bir önceki yıla ait denetiminde tespit edilen olgunluk seviyeleri ile karşılaştırmalı olarak ek-2’de tanımlanan şekliyle olgunluk seviyesi grafiği hazırlanarak, bu bölüme eklenir.

Denetim çalışmasına ilişkin bilgi

MADDE 10 – (1) Denetçi, denetim amaçlarını gerçekleştirmek için yapılan denetim çalışmasına ilişkin olarak:

- a) Denetim çalışması yürütülürken dikkate alınan önemli varsayımlar,
- b) Denetimi gerçekleştirdiği banka birimleri veya şubeleri,
- c) Denetim kapsamındaki süreçlerle ilgili sorumlularının unvan ve erişim bilgileri ve
- d) Denetim ekibi ve denetimin başlama/bitiş tarihleri

bilgilerine denetim çalışmasına ilişkin bilgi bölümünde yer verir.

Denetlenenin bilgi sistemleri hakkında genel bilgi

MADDE 11 – (1) Bilgi sistemlerinin değerlendirilmesi kısmı aşağıdaki hususları içerir:

- a) BT bölümü çalışan profili hakkında bilgi,
- b) BT bölümünün organizasyon yapısına dair bilgi,
- c) Ana bankacılık faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan uygulamalar/sistemler/araçlar hakkında genel bilgi,
- ç) Denetlenenin bilgi sistemi mimarisi hakkında özet bilgi,
- d) Denetlenenin ağ altyapısının anlatılması ve ağ topolojisi,
- e) Ana bankacılık faaliyetleri ile ilgili yazılımların ve araçların bilgi sistemleri mimarisi üzerinde gösterimi,
- f) Bilgi sistemleri denetimi yapılmışsa, değişiklik yönetimi, güvenlik yönetimi vb. gibi kritik kontrol hedeflerini destekleyen araçlar hakkında özet bilgi.

Denetlenenin iç kontrol ve iç denetim yapısına ilişkin değerlendirme

MADDE 12 – (1) Denetçi, raporun bu bölümünde aşağıdaki hususlara yer verir:

- a) İç denetim biriminin, finansal raporlama sistemlerine ilişkin iç kontrollerinin denetimi kapsamında yapmış olduğu planlamaların, faaliyetlerin ve denetim sonuçlarının takibinin değerlendirilmesi,
- b) Yönetimin finansal raporlama sistemlerine ilişkin iç kontrollerin tesis edilmesi ve sağlıklı bir şekilde işletilmesine verdiği önem, söz konusu kontrollerin yeterliliğini ve etkinliğini ölçmedeki performansının değerlendirilmesi,
- c) Yöneticilerin finansal raporlama sistemlerine ilişkin iç kontrollerle ilgili risk değerlendirme sürecinin değerlendirilmesi.

(2) Denetçi, BT denetim ekibiyle ilgili olarak:

- a) Ekibin profilini,
- b) Faaliyetlerini,
- c) Yapmış oldukları denetim çalışmalarını,
- ç) Organizasyon içerisindeki yerlerini, raporunda belirtir.

(3) Denetçi, bu bölümün sonunda bu bölüm kapsamında tespit ettiği her bir bulgu için ek-3'teki tabloyu doldurur. Geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan bulgular da aynı tablo formatında sunulur.

Bankacılık süreçleri denetimi

MADDE 13 – (1) Denetçi, bankacılık süreçleri üzerindeki kontrollerinin etkinlik, yeterlilik ve uyumluluğuna ilişkin yaptığı denetim sırasında kullandığı önemlilik değerlendirmesini ve bu değerlendirme sonucunda hangi süreçleri seçtiğini, seçim nedenlerini ve seçmediği süreçleri neden seçmediğini açık ve net bir şekilde ifade eder.

(2) Denetçi, bankacılık faaliyetlerine ilişkin süreçlere dair denetlenen tarafından kendisine sunulan iş akış diyagramlarını ve bu diyagramlarda yer verilen süreçler üzerindeki kontrollerine ilişkin kendi çalışmasını özetleyen tabloyu ek-5'te belirtildiği şekliyle doldurarak, bunları bir CD içerisinde raporuna ekler.

(3) Denetçi, denetim esnasında tespit ettiği her bir bulgu için ek-3'teki tabloyu doldurur ve bulguların önem sıralamasına uygun olarak ilgili sürecin altında bu bulgulara yer verir. Geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan bulgular için de ek-3'teki tabloyu doldurur.

(4) Denetçi, süreç üzerindeki kontrollerin, kendilerinden beklenen işlevleri layıkıyla yerine getirme durumlarına ve sürecin bütününe etkinlik, yeterlilik ve uyumluluğuna ilişkin değerlendirmelerine sürece ilişkin bölümün sonunda yer verir.

Uygulamalara ilişkin risk matrisinin hazırlanması

MADDE 14 – (1) Denetçi, denetlenenin faaliyetlerinde kullandığı uygulamalara ait riskleri derecelendirmek ve bu uygulamalardan kaynaklanan net riski tespit etmek için bir risk matrisi oluşturur. Uygulamalardan kaynaklanan risklere ait bu matriste uygulamaların

önemlilik derecesi, uygulamalarla bütünleşik riskler, bilgi sistemleri genel kontrollerinin ve bankacılık süreçleri üzerindeki kontrollerin etkinliği, yeterliliği, olgunluk seviyeleri ve denetlenenin uygulamalardan kaynaklanan net riski gibi hususlar değerlendirilir. Bu maddede açıklanan risk matrisinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

Banka bilgi sistemleri denetimi

MADDE 15 – (1) Denetçi, banka bilgi sistemleri denetiminde kullandığı önemlilik değerlendirmesini ve bu değerlendirme sonucunda hangi kontrol hedeflerini seçtiğini, seçim nedenlerini ve seçmediği süreçleri neden seçmediğini açık ve net bir şekilde ifade eder.

(2) Denetçi, COBIT’te yer alan kontrol alanlarının her biri için geçmiş dönemlerdeki seviye ile karşılaştırmasını da içerecek şekilde genel bir değerlendirmeye raporunda yer verir.

(3) Denetçi, denetim esnasında tespit ettiği her bir bilgi sistemleri bulgusu için ek-4’teki tabloyu doldurur; bulguların ilgili oldukları kontrol hedefine ve önem sıralamasına uygun olarak ilgili kontrol alanları altında bu bulgulara yer verir. Geçmiş dönemlerde tespit edilmiş ve bir önceki dönem raporunda halen giderilmediği ifade edilmiş olan bulgular için de ek-4’teki tabloyu doldurur.

(4) Denetçi, kontrol alanlarının altında yer alan ve önemlilik kriterine göre seçtiği her bir kontrol hedefi için aşağıda yer alan unsurlara raporunda yer verir:

- a) Seçilen kontrol hedefinin ismi,
- b) Kontrol hedefinin sorumlusu,
- c) Kontrol hedefini sağlamaya yönelik oluşturulmuş süreç veya süreçlerin tümünün değerlendirilmesiyle elde edilen, kontrol hedefine ilişkin olgunluk seviyesi,
- ç) Denetçi tarafından belirlenen olgunluk seviyesinin, denetlenen tarafından nasıl ve hangi kriterle sağlandığı ve/veya hangi kriterlerin eksik olduğu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Konsolide denetim raporu

MADDE 16 – (1) Yönetmeliğin 2 nci maddesi ve 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca bağımsız denetim kuruluşlarınca gerçekleştirilen banka bilgi sistemleri ve bankacılık süreçlerinin denetimi kapsamına giren bankaların konsolidasyon kapsamındaki ortaklıklarına ilişkin konsolide denetim raporu aşağıdaki bölümleri içerir:

- a) Yönetmeliğin 34 üncü maddesi kapsamında oluşturulan denetim mektubu,
- b) Yönetici özeti,
- c) İçindekiler,
- ç) Banka iştirakleri ile ilgili ek-6’da tanımlandığı şekliyle hazırlanan tablo,
- d) Denetim çalışmasına ilişkin bilgi ve
- e) Banka ve ortaklıkların konsolide mali tabloya etkileri açısından değerlendirilmeleri.

(2) Yönetici özeti bölümünde, bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgiler, banka ve ortaklıklarında konsolide mali tabloya etkileri bakımından öne çıkan bulgular ve bu bulguların konsolide mali tablo açısından değerlendirmeleri sunulur. Konsolide edilecek finansal bilgiyi üreten bilgi sistemi ve/veya süreç ile banka ve ortaklıklar arasında finansal bilgi akışı hakkında genel bir değerlendirme yapılır.

(3) Banka ve ortaklıkların konsolide mali tabloya etkileri açısından değerlendirilmeleri bölümünde:

a) Bankada tespit edilen bulgular, konsolide mali tablo açısından değerlendirilerek sınıflandırılır. Kayda değer kontrol eksikliği ve önemli kontrol eksikliği olarak sınıflandırılan bulgular ek-3 ve ek-4’te yer alan tablolardan uygun olanı ile doldurularak sunulur.

b) Bilgi sistemleri denetimine dahil edilen her ortaklık için aşağıdaki bilgiler sunulur:

1) Ortaklığın adı, ortaklık yapısı (iştirak, bağı ortaklık ya da birlikte yönetilen ortaklık olma durumu), faaliyetleri ve konsolide denetime dahil edilme sebepleri hakkında bilgi,

2) Ortaklıkta, bilgi sistemleri ve iş süreçleri denetimlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği, hangi süreçlerin/kontrol hedeflerinin denetlendiği ve bu süreçlerin/kontrol hedeflerinin seçilmesinde kullanılan önemlilik değerlendirmesi sunularak denetim kapsamı,

3) Gerçekleştirilen denetim sonucunda, konsolide finansal bilgilerinin tanımlanması, üretilmesi, kullanılması, doğruluk, bütünlük ve güvenilirliğinin sağlanması konularında, denetime tabi tutulan ortaklığın etkisine ilişkin genel bir değerlendirme,

4) Konsolide mali tablo açısından değerlendirilerek kayda değer ve önemli kontrol eksikliği olarak sınıflandırılan ve ek-3 ve ek-4'te yer alan tablolardan uygun olanı doldurularak hazırlanan ortaklıklarda tespit edilen bulgular.

Yürürlükten kaldırılan düzenlemeler

MADDE 17 – (1) 5/12/2006 tarihli ve 26367 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankalarda Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilecek Bilgi Sistemleri Denetimine İlişkin Rapor Formatı Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ 31/12/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Ek 1 - Özet Bulgu Tablosu

Denetim Alanı ¹	Bulgunun Önemlilik Seviyesi	Cari Dönem ²		Geçmiş Dönemler ³			
		Tespit Edilen Toplam Bulgu Sayısı	Denetim Esnasında Düzeltilen Bulgu Sayısı	Düzeltilen Bulgu Sayısı	Kısmen Düzeltilen Bulgu Sayısı ⁴	Devam Eden Bulgu Sayısı	Geçmiş Dönem Toplam Bulgu Sayısı
...	ÖK ⁵						
	KD ⁶						
	KZ ⁷						
Bankacılık Süreçleri Toplam	ÖK						
	KD						
	KZ						
...	ÖK						
	KD						
	KZ						
Bilgi Sistemleri Toplam	ÖK						
	KD						
	KZ						
İç Kontrol / Denetim	ÖK						
	KD						
	KZ						

¹ Bankacılık Süreçleri Denetimi için Yönetmeliğin 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan süreç isimlerini, Bilgi Sistemleri Denetiminde ise COBIT'te tanımlanan genel kontrol alanlarını ifade eder.

² Sadece cari dönemde tespit edilmiş bulguları ifade eder.

³ Denetçinin daha önceki denetim dönemlerinde tespit ettiği, ancak daha önceki denetim dönemlerinde giderildiğini ifade etmediği bulguları ifade eder.

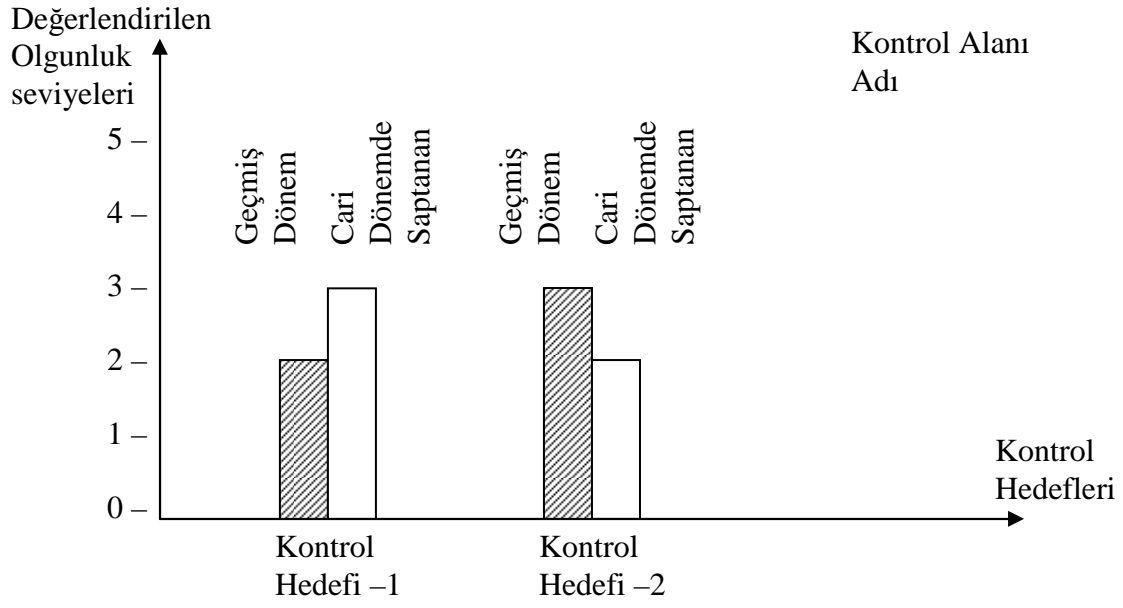
⁴ Denetlenenin yaptığı çalışmalar neticesinde bulgunun taşıdığı riskte azalma olmuş ise bulgu bu sınıfa dahil olur. Kısmen düzeltilen bulguların, devam eden bulgular içinde mükerrerlik yaratmamasına dikkat edilir.

⁵ Önemli Kontrol Eksikliği

⁶ Kayda Değer Kontrol Eksikliği

⁷ Kontrol Zayıflığı

Ek 2 - Geçmiş Dönemle Karşılaştırmalı Kontrol Hedefleri Olgunluk Seviyesi Grafiği

- 1- Denetçi, dört kontrol alanı için de ayrı ayrı bu tabloyu düzenler.
- 2- Kontrol alanları içerisinde önemlilik kriteri değerlendirilerek seçilen her bir kontrol hedefine ilişkin sütun tabloya eklenir.
- 3- Geçmiş dönemdeki denetimde ilgili kontrol hedefinin denetlenmediği durumlarda denetçi sadece cari döneme ilişkin sütuna yer verir.

Ek 3 – Bankacılık Süreçleri, İç Kontrol/Denetim Yapısına İlişkin Bulgu Tablosu

Bulgu Kodu ¹	Süreç
Kontrol Numarası ²	
Bulgu ³ (*)	
İş Riski ⁴ (*)	
Denetlenenin Görüşü ⁵ (*)	
Sonuç Değerlendirmesi ⁶ (*)	

(*) ile belirtilenlerde geçmiş ve cari dönemler arasında farklar varsa her iki döneme ait durum/değerlendirmeler ayrı yazılır.

¹ Kurum tarafından belirlenen formata uygun bulgu kodu

² Ek-2 de belirtilen ilgili kontrol numarası ve/veya numaraları

³ Bu Tebliğin 5 inci maddesinde tanımlandığı şekliyle bulgular.

⁴ Kontrolün düzgün çalışmaması durumunda meydana getirebileceği iş riskleri

⁵ Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde açıklandığı şekliyle denetlenenin görüşleri

⁶ Bu Tebliğin 7 nci maddesinde açıklandığı şekliyle sonuç değerlendirme

Ek 4 – Bilgi Sistemleri Genel Kontrolleri İçin Bulgu Tablosu

Bulgu Kodu ¹	Kontrol Hedefi
Detaylı Kontrol Hedefi	
Bulgu ² (*)	
Risk ³ (*)	
Denetlenenin Görüşü ⁴ (*)	
Sonuç Değerlendirmesi ⁵ (*)	

(*) ile belirtilenlerde geçmiş ve cari dönemler arasında farklar varsa her iki döneme ait durum/değerlendirmeler ayrı yazılır.

¹ Kurum tarafından belirlenen formata uygun bulgu kodu

² Bu Tebliğin 5 inci maddesinde tanımlandığı şekliyle bulgular.

³ Kontrolün düzgün çalışmaması durumunda meydana getirebileceği BT ve iş riskleri

⁴ Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde açıklandığı şekliyle denetlenenin görüşleri

⁵ Bu Tebliğin 7 nci maddesinde açıklandığı şekliyle sonuç değerlendirme

Ek 6- Bankanın pay sahibi olduğu kuruluşlar ile ilgili tablo

No	Kuruluş	Finansal Kuruluş Olma Durumu (*)	Konsolide Finansal Denetime Tabi (*)	Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçleri Denetimine Tabi (*)
1				
2				
3				
..				

(*) Olumlu durumlarda “✓” işareti ile olumsuz durumlarda ise boş bırakılarak doldurulur.